

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling för Ryttargårdens förskola

December 2016

Inledning

Denna likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling gäller för verksamheten vid Ryttargårdens förskola.

Vision

På vår förskola ska inga barn bli diskriminerade, trakasserade eller utsatta för kränkande behandling. Vi vill skapa en förskola där alla barn och vuxna har en god arbetsmiljö. Alla ska känna sig trygga och må bra och det är en förutsättning för att lära och utvecklas.

Syfte

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

De sju diskrimineringsgrunderna

De sju diskrimineringsgrunderna är:

1. Ålder
2. Sexuell läggning – homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
3. Funktionshinder- varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Etnisk tillhörighet – att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg
6. Könsoverskridande identitet eller uttryck (ny diskrimineringsgrund från januari 2009)
7. Kön

Vad står begreppen för - förtydligande information

- **Åldersdiskriminering** omfattar alla, unga som gamla och ingen får diskrimineras eller trakasseras på grund av ålder.
- **Sexuell läggning** är homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. **Sexuella trakasserier** är kränkningar som anspelar på kön och sexualitet t ex tafsning, blottning, sexualiserat språkbruk och ryktesspridning.
- **Funktionshinder** kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt.
- **Religion och annan trosuppfattning** innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med religiös åskådning.

- **Etniska kränkningar** kan vara rasism och främlingsfientlighet som ligger till grund genom exempelvis människor med annan etnisk bakgrund än den som utför kränkningen. Kränkningarna kan ta sig olika uttryck.
- **Med könsöverskridande identitet eller uttryck** avses i diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Den nya grunden infördes för att uppnå ett heltäckande diskrimineringskydd för samtliga transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp för ett antal olika transidentiteter som exempelvis transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) samt inter- och transgenderpersoner (definierar sig bortom kön eller inte inom de traditionella könsidentiteterna).
- **Diskriminering:** ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.
- **Direkt diskriminering** innebär att ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Indirekt diskriminering** innebär att ett barn eller elev missgynnas genom tillämpning av bestämmelser, kriterier eller förfaringsätt (handlingssätt) som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn eller elev enligt de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Kränkande behandling delas in i:** trakasserier och annan kränkande behandling
- **Trakasserier och kränkande behandling kan vara:** * fysiska (slag, knuffar), * verbala (hot, svordomar, öknamn) * psykosociala (ryktesspridning, utfrysning, blickar, alla går när man kommer) * texter och bilder (även som lappar, klotter, brev, fotografier, mail, sms, msn och meddelande på olika webbcommunities).
- **Kränkande behandling:** ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunder. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret. Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.
- **Trakasserier:** är ett utträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. (ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck). Trakasserier kan ske både elever emellan och när en vuxen i skolan utsätter en elev.
- **Mobbning** är en upprepad negativ handling under en längre tid när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.
- **Upprepade tillfällen** betyder att mobbningen ska ske flera gånger under en viss tid. Enstaka tillfällen är inte mobbning.
- **En längre tid** betyder: att det måste äga rum under en tidsperiod som är längre än till exempel en aktivitet eller en dag. Det ska vara en kontinuerlig handling riktad mot en enskild person.

Beskrivning av Ryttargårdens förskola:

Ryttargården är en förskola med Reggio Emilia inspirerad pedagogik. Förskolan kännetecknas av skapande, bild och form. Verksamheten ska ge barnen utmaningar och främja utveckling. Barnsynen hos personalen som arbetar på förskolan präglas av att – Barn kan och - Det utforskande och kompetenta barnet. Leken är central i förskolans verksamhet.

Ryttargården är en fristående fastighet hyrd av det kommunala fastighetsbolaget Vöfab. Det finns en egen gård runt hela förskolan som är byggd för att främja verksamhetens behov på ett bra sätt. Arbete för att förbättra utemiljön genomförs återkommande. Ryttargården består av Norra sidan där de lite äldre barnen går och Södra sidan där de yngre barnen går. Varje sida är därefter uppdelad i tre grupper.

Personalen på förskolan består av förskollärare och barnskötare. Personalen har god utbildning och lång erfarenhet inom sitt yrke. All personal arbetar med stort engagemang och ser till hela barnet. Det är kökspersonal som sköter matlagning och städföretaget Förenade service städar på förskolan.

Varje år gör alla avdelningar en kartläggning och nulägesanalys. Vi utgår från frågeställningarna:

- **Så här ser det ut hos oss:**
- **Kartläggning/nulägesanalys:**
- **Mål/ Vad vill vi?**
- **Hur ska vi nå målet?**

Främjande arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

- **Förhållningssättet** från de vuxna är det viktigaste arbetsverktyget när det gäller att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- **Respektera regler** aktualiseras främst med hjälp av samtal, men vi använder också drama, böcker och flanobilder.
- **Rutiner** är en viktig del för att barnen ska känna trygghet och igenkännande i det vardagliga arbetet.
- **Inskolning** är en viktig start för barnen för att lära känna förskolans miljö, rutiner, regler och vilka som finns på förskolan, dvs. kamrater och personal.
- **Kamrater, grupper och relationer** utvecklas genom att barnen lär känna varandra och visa hänsyn till varandra.
- **Likabehandlingsplanen** Föräldrarna informeras vid höstterminens första föräldramöte. Planen finns även på hemsidan och på varje avdelnings anslagstavla för föräldrainsformation.
- **Likabehandlingsarbetet** finns ofta med som en punkt vid arbetsplatsträffar och vid arbetslagens reflektioner. Det finns med i alla reflektioner runt verksamhetens arbetssätt och metoder.
- **Värdegrundsarbete** finns med under hela året och sker kontinuerligt i barngrupperna för att skapa trygghet och förhindra diskriminering och trakasserier.

- **Personalens värdegrund** - vi arbetar tillsammans med följande rubriker för att: **Alla barn ska bli sedda! Alla barn kan lära!, Ha höga förväntningar och visa empati och Ha klara gränser och tydlig vuxenroll.**
- **Storsamling** sker i hela huset. Detta ökar samhörigheten i hela huset och förebygger på så sätt diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- **Utvecklingssamtal** handlar om hela barnets situation och hur förskolan kan göra för att stimulera barnets utveckling.
- **Samtal sker** med barnen för att uppmärksamma på hur andra kan uppleva (empathiträning) om någon blivit exempelvis ledsen.
- **Läsning** av böcker eller flanosagor används för att prata om hur man är mot varandra. Drama är också en arbetsmetod som vi använder oss av.
- **Utvärderingsenkät för föräldrar** sker med jämna mellanrum. Utbildningsförvaltningen (utvalda åldersgrupper) genomför enkätundersökningar med återkommande intervaller.
- **Närvaro/frånvaro** förs varje dag och vi uppmärksammar om någon saknas i gruppen. Vi samtalar om varför någon är frånvarande tex sjuk eller ledig för att stärka gruppens samhörighet.
- **Dokumentation** från personalen sker vid alla incidenter. I dokumentationen ska det framgå, vilket datum, vad som har hänt, vilka som varit inblandade, orsak, bakgrund. Allt ska skrivas i fullständiga meningar så att andra kan läsa och förstå. Det ska också framgå vad vi har gjort.
- För att förebygga diskriminering /kränkande behandling är det viktigt att **kritiskt granska** de rutiner och regler som redan finns på såväl individ-, grupp- som verksamhetsnivå.

Främjande insatser till de 7 diskrimineringsgrunderna.

- **Kön:** ex. vi vill ge pojkar och flickor lika talutrymme. Skapa en pedagogisk miljö på förskolan där både pojkar och flickor kan utveckla sina förmågor och intressen utan att bli hämmade av traditionella könsmonster.
- **Etnisk tillhörighet:** att ta in barns modersmål i verksamheten. Olika ord och fraser tex. välkommen, mjölk, vatten. Kompetensutveckling för personal om olika kulturer. Modersmål: ta med musik och böcker från barnets hemland. Förskolan erbjuder olika matalternativ. Vi använder oss av inskolningsstöd och tolk vid behov.
- **Religion:** alla barns rätt till sin religion.
- **Funktionshinder:** Att vi anpassar vår verksamhet, aktiviteter och maten för barn med funktionshinder och med hänsyn till barns olika förutsättningar.
- **Sexuell läggning och könsöverskridande identitet:** Att förskola har barnböcker som synliggör olika typer av familjer. Bejaka varje barns rätt att känna stolthet över sin familj.
- **Ålder:** Att barnet blir bemött efter sina förutsättningar oavsett ålder.

Rutiner för akuta situationer:

- förskolechef sammankallar och bestämmer vilken personal som skall vara inkopplad
- ansvarig för ärendet utses,
- ansvarig samlar in och dokumenterar information,
- minst två personer samtalar med de inblandade för att få en klar bild och dokumenterar

- vid konstaterad kränkning av barn ska berörd förälder av ansvarig för ärendet kontaktas
- ärendet tas upp i *likabehandlingsteamet (förskolechef och berörd personal)*,
- åtgärder beslutas av teamet i samverkan med föräldrar,
- när man beslutar om åtgärder ska man titta på både individnivå och organisationsnivå,
- ex; åtgärder förutom samtal med inblandade barn, kan vara föräldramöte, gruppsamtal och organisation.

Till vårdnadshavare/föräldrar

- Får du/ni vetskap om att ditt barn blir diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling ber vi dig/er så fort som möjligt kontakta förskolans personal.
- Får du/ni vetskap om att ditt barn diskriminerar, trakasserar eller utsätter någon för kränkande behandling måste du/ni alltid göra helt klart för barnet att du/ni **inte accepterar** detta. Tala också om att du/ni ser mycket allvarligt på ett sådant beteende.
- Därefter kontaktas förskolan för ett fortsatt samarbete. Förskolan **accepterar inte** dessa handlingar.

Hur planen kommuniceras och ger delaktighet:

Vid första föräldramötet under hösten får föräldrarna information om planen. Senast under oktober månad har kartläggning gjorts på varje avdelning. Föräldrarna ges möjlighet att lämna synpunkter på planen.

Utifrån samtal med barnen och observationer i grupperna tar personalen hänsyn till barnens synpunkter. Med tanke på barnens ålder är det pedagogernas ansvar att utföra planeringsarbetet.

Information ges:

- Till nyanställda vid introduktionssamtal
- Till nya barn och föräldrar
- Via hemsidan
- Via anslagstavlan på resp avdelning.

Ansvarig

förskolechef
Berörd personal
förskolechef
Berörd personal

Ansvarsfördelning

All personal SKA aktivt arbeta med det förebyggande arbetet och vara väl insatt i Likabehandlingsplanens kartläggning och nulägesanalys. Förskolechef har huvudansvaret för att främja lika behandling på förskolan.

Målen ska kommuniceras med alla arbetslag på förskolan. All personal som misstänker, upptäcker eller får kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling är skyldig att:

- Omgående agera för att förhindra fortsatt kränkande behandling, meddela och informera snarast ansvarig personal.
- Uppmärksamma vad som händer i verksamheten i hela huset, inte enbart på den egna avdelningen.

- Informera förskolechef och berörd personal.
- Därefter tar rutiner för akuta situationer vid.

Personalens kompetensutveckling

- reflektioner i tvärgrupper
- återkommande diskussioner på APT-möten
- personalen tar del av kompetensutveckling som rör likabehandling.

Personalens värdegrund

Vi arbetar tillsammans för att:

Alla barn ska bli sedda!

Alla barn ska få komma till tals så ofta som möjligt.

Se alla barn och ge dem bekräftelse.

Alla barn ska känna sig trygga med all personal.

Alla barn kan lära!

Alla barn kan lära sig enskilt och/eller i grupp med lämplig stimulans utifrån sin egen nivå.

Alla barn kan lära sig men de behöver olika lång tid på sig.

Alla barn kan lära sig med personalens stöd och uppmuntran.

Ha höga förväntningar och visa empati

Ha höga men rimliga förväntningar på barnen.

Vi vill sprida glädje, värme och visa omtanke om barnen.

Vi vill att barnen ska känna förtroende för personalen.

Ha klara gränser och tydlig vuxenroll

Ha tydliga gränser som ger barn, föräldrar och personal trygghet.

Följ enhetens regler och ta ansvar genom att vara vuxna förebilder.

Stödja barnen i hur konflikter kan redas ut.

Bilagor

Vad säger lagen?

FN:s barnkonvention

Konventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid skall komma i främsta rummet.

Salamancadeklarationen

Handlingsram för undervisning av elever med behov av särskilt stöd.

Skollagen

Utbildningen skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen skall främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. 1 kap § 5

Socialtjänstlagen

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. § 2 i socialtjänstlagen. Det innebär att all personal är skyldig att genast göra anmälan om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialtjänsten måste ingripa till ett barns skydd. Skyldigheten är ovillkorlig och får inte övervägas av den anmälningsskyldige.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567)

Diskrimineringslagen motverkar diskriminering och på andra sätt främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Brottsbalken

Strafflagarna i brottsbalken gäller även i förskolan. I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling som särskilda begrepp, men där finns till exempel:

Misshandel	Förtal
Olaga hot och tvång	Sexuellt ofredande
Ofredande	Hets mot folkgrupp
Trakasserier	

Läroplan för förskolan – Lpfö 98 reviderad 2010

Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller, annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling

Förskolan skall sträva efter att varje barn utveckla:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Förskollärare ska ansvara för:

- att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.
- ansvarar för att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar.
- att det utvecklas normer för arbetet och samvaron i den egna barngruppen

Arbetslaget skall:

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet,
- stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra.
 - lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor.

- göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande, och
- samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan.

Denna plan är upprättad av:

Förskolechef tillsammans med en pedagog från varje avdelning. Oktober 2014

Förankrad vid Ledningsgruppsmöte, avdelningsdiskussioner och på arbetsplatsträffar under hösten 2014

Delges föräldrar på föräldramöte under våren 2015